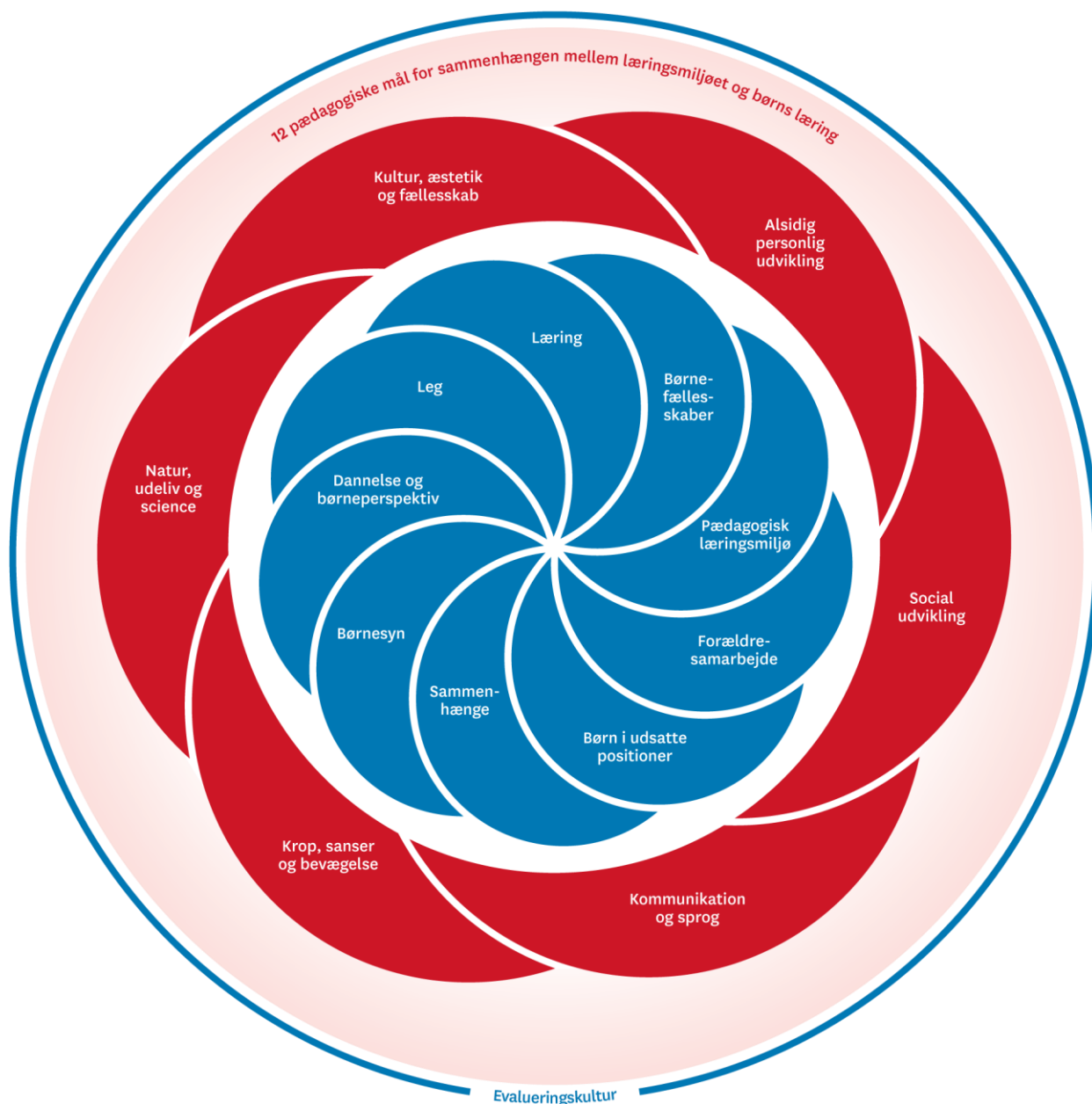

Pædagogisk læreplan for Bøgely Skovbørnehave Marts 2026

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring. Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende

bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan.

Hvem er vi?

Bøgely Skovbørnehave er Ringsted kommunes naturinstitution, med kommunens bedste placering lige midt inde i Maglebjergskoven ved Fjællebro.

Naturen er vores omdrejningspunkt i dagligdagen og vi er ude alle dage uanset vejret. Der er plads til ca. 40 børn i alderen 2 år 10 mdr. og frem til skolestart.

Vi arbejder meget børneorienteret med udgangspunkt i det børnene interesserer sig for og meget af tiden i små grupper. Vi veksler mellem at have gruppe dage, hvor børnene er sammen med deres jævnaldrende venner og skovdage, hvor vi går i skoven og oplever dyr og planter.

Børnene er tit sammen i interessegrupper da vi mener det er vigtigt at ældre børn lærer at tage hensyn til de yngre børn, samt at de små børn lærer af de store. Det vil sige, at vi som oftest arbejder med børnene i aldersintegrerede grupper. Ved særlige projekter, f.eks. skoleprojekt vælger vi at arbejde aldersopdelt. Vi skifter gruppesammensætning som det giver mening, for børnene og de enkelte aktiviteter.

Vi har et åbent og tillidsfuldt forældresamarbejde. Det vil sige at forældre til alle tider er velkomne til at deltage i dagligdagen i Bøgely. Om det er en tur med i skoven, eller en kaffepause ved afhentning af barnet så er det altid en mulighed.

Vi forsøger at arbejde så stressfrit som muligt, her er naturen en vigtig medspiller i forhold til at der ikke er så meget støj, når vi er ude. Konflikter minimeres idet der er så meget plads omkring børnene, at det ikke er trængsel der udløser konflikt.

Vi søger at finde de filosofiske stunder med børnene, at vi undres med dem over de store spørgsmål i livet, samt at vi har en inkluderende og åben tilgang til forskelligheder og ser det som en ekstra ressource i dagligdagen.

Medarbejder staben er en stabil gruppe der har arbejdet sammen længe, vi har altid store faglige ambitioner og er til stadighed i udvikling.

Vi har meget tit studerende fra pædagoguddannelsen og pædagogiske assistentelever. Dette er også en måde at holde os opdateret på og kræver at vi til stadighed reflekterer over vores praksis.

Pædagogisk grundlag

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnesyn

Vores børnesyn hviler på tanken om at det enkelte menneske er unikt.

Det vil sige at alle børn i børnehaven er forskellige og udvikler sig i forskellige tempi og på forskellige måder. Vores pædagogiske arbejde består i til stadighed at give det enkelte barn udviklingsmuligheder.

Det vil sige at vi er omhyggelige med at det enkelte barn har tilknytning til minimum en voksen i børnehaven, så der er mulighed for at blive trøstet hvis tingene bliver for svære. At børnene må have ynglings-voksne, til at hjælpe sig og at vi som pædagogisk personale respekterer børnenes valg.

Vi skaber forpligtigende fællesskaber, så børnene oplever sig som nødvendige for fællesskabet. At de bliver savnet, hvis de ikke er i børnehaven, at deres ideer bliver brugt og taget alvorligt. De oplever også at de nogle gange må give sig for det store fællesskabs ønsker og andre gange går det enkelte barn foran fællesskabet. Det mener vi er en meget konkret måde at lære børn om demokratiets væsen.

Det pædagogiske personale skal tilbyde aktiviteter, samvær, stille stunder, nærvær, opmærksomhed, så børnene kan gøre sig nogle erfaringer. Baseret på disse erfaringer bliver børnene i stand til at træffe valg.

Et eksempel:

Når børnene starter hos os, spiser de yngste børn i en gruppe med deres voksne. De lærer at spise indenfor ved et bord, ved borde-bænke sæt udenfor og på træstubbe i skoven eller siddende på jorden. Alle disse erfaringer - kompetencer udnytter de senere, så de kan spise mange forskellige steder.

Vi taler meget med børnene om de kan mærke sult- mæthedsfornemmelse og hvor meget mon de skal spise. Det betyder at de som ældre børnehavebørn gives den frihed selv at

regulere, hvornår de vil spise.

Vi vælger at understøtte deres hukommelse med et madflag som børnene bærer rundt til deres kammerater og spørger dem om de har lyst til / trænger til at spise.

Dannelse og børneperspektiv

I Bøgely er en del af dannelsen at vi passer godt på de små dyr og fuglene omkring os, vi giver dem mad og passer på ikke at gøre dem fortræd. Vi sorterer affald, og passer godt på vores natur omkring os.

Børn i Bøgely Skovbørnehave, gør sig mangfoldige erfaringer med at lære sig selv at kende, hvem er jeg, hvad kan jeg lide, hvordan føles det at være mig?

Børnene lærer også en masse om at være:

- Gode venner
- Børnehavehjælper
- Aflæse følelser/ kropssprog

De pædagogiske medarbejdere hjælper børnene ved at:

- Give alternativer
- Danne selvbilleder for børnene
- Rose selvværd- tage fat i handlingen
- Tale konflikter i plenum

Vi ser børnenes perspektiver, når vi leger med børnene, deltager i deres samtaler, er med børnene i deres højde helt fysisk. Vi er med i dannelsen, når vi følger børnenes interesser og herfra bygger på deres erfaringer og viden om verden.

Vi er gode rollemodeller og opfører os venligt og hjælpsomt over for hinanden.

Et eksempel:

I omgangen med insekter og andre små dyr, er vi rollemodeller for børnene i at vise dem hvordan vi holder, fodrer, indretter terrarier osv. Vi lærer dem den korrekte måde at omgås dyr på.

Vi fodrer fugle hele året og foruden det giver en masse forskellige ægte aktiviteter, så lærer vi også børnene sociale spilleregler, der rækker ud over dyrelivet.

Naturdannelse

I Bøgely skovbørnehave arbejder vi med følgende naturdannelsesperspektiv.

Fordybelse i nærværende og relevante naturoplevelser. Når vi:

- Er i flow og taber tiden.
- Skaber ro i en hektisk hverdag.
- Finder dyr og tør være nysgerrige og undrende.

Sanselighed året rundt. Når vi:

- Smager, rører, lugter, hører og ser.
- Bliver robuste i vind og vejr.
- Mærker os selv - kold, varm, våd mm.
- Hvem er jeg - hvad kan jeg.
- Sidder i skovbunden, bliver ramt af solen - mærker naturen.

Sociale øjeblikke i naturen. Når vi:

- Får oplevelser sammen på baggrund af interesser frem for køn og alder.
- Finder fællesskab gennem leg med kogler, grene, sten mm., dyrelege, finder insekter, snitter og dygtiggør sig sammen.

Ansvarsfølelse og tilhørsforhold. Når vi er en del af naturen:

- Behandler naturen med respekt og forståelse.
- Passer på naturen via skraldedage, sortering af skrald, skraldekunst, passer på dyr og træer - empati.
- Starter dagen i skoven - "tager ny dag ind".
- Forskellige skovmiljøer der opfordrer børn til leg og fordybelse - lege og gemme sig i naturen = trygge i naturen.

At eksperimentere og undre sig. Når vi:

- Er nysgerrige på dyr, planter, vejret mm.
- Eksperimentere med materialer, hvad kan vi bygge, hvad kan vi blande.
- Bruger fantasien og opsøger farlige lege.
- Får viden om "alt" omkring os. Både dyr, træer, planter, naturfænomener og meget mere

Leg

Legen har en værdi i sig selv og vi er optaget af Berit Baes tænkning. Hun er en norsk forsker der har undersøgt begrebet anerkendelse, voksnes definitionsret og anden forskning i barndommen. Berit Bae fremhæver at leg og kreative udfoldelser er børnenes ytringsfrihed der kommer til udtryk og hvor nænsomme vi voksne skal være i forhold til at beskytte børnenes ytringsfrihed.

Det betyder at vi tænker os godt om inden vi forstyrrer børnenes leg. At vi skaber legemuligheder både for at lege med jævnaldrende og aldersintegreret.

Det pædagogiske personale, deltager gerne i børnenes lege og guider, hvor der er behov for dette, men trækker sig også tilbage og har en mere observerende rolle, hvis det fordres.

Børnene har også mulighed for at lege alene og det enkelte barns ret til ro og fordybelse respekteres. Det er vores erfaring at børn nogle gange har lyst til at afprøve ting alene, for senere så at sætte det i spil i leg med andre børn.

Legen er vejen til fantasien, altså evnen til at forestille sig ting.

Legen styrker kommunikationen, både den der hviler på kropssprog og det talte sprog og børnene øver sig på at forhandle og argumentere med hinanden.

Legen skaber relationer og legefællesskaber, på tværs af grupper. Relationer skabes mellem børn og børn og børn og voksne.

Et eksempel:

4 børn leger politileg, de løber og fanger hinanden og der er fart på.

Et af børnene falder og straks bliver den ene politibil lavet om til en ambulance, så det barn der er faldet, kan blive hjulpet.

Altså et eksempel på hvordan relationer og en skøn fantasileg, kan forandre sig hurtigt i forhold til hvordan legen udvikler sig.

Læring

Der sker hele tiden læring, når mennesker er sammen. I Bøgely lærer børnene i de aldersintegrerede grupper, hvor de yngre lærer af de ældre, de erfarne lærer de uerfarne. En anden type læring sker når de jævnaldrende er sammen. Børnene lærer af de voksne, de spejler sig i vores handlinger og vi er opmærksomme på hele tiden at have en undersøgende - legende tilgang til læring.

De voksne undrer sig højlydt og med interesse bliver der slået op i bøger, til fælles information.

Vi giver børnene opgaver, der både er udfordrende, men heller ikke så svære at de er umulige for børnene at løse, så børnenes interesse bevares og at de hele tiden udvider deres kunnen.

Børnene lærer gennem leg, de er nysgerrige og vi prøver hele tiden at bevare denne nysgerrighed for omverdenen.

Blandt andet lærer de en masse i naturen om naturfænomener, fysiske begreber som kold/ varm - Flyde/synke - foran/bag ved osv. Oplevelser der knytter sig til konkrete erfaringer som igen nærer fantasien, for hvad mon der sker hvis vand løber opad?

Det vil sige eksperimenter og undersøgelser er en naturlig del af børnenes hverdag.

Et eksempel:

Hver måned er der et nyt grønt naturfokus. Det kan være et dyr, en fugl eller et fænomen. I månedens løb beskæftiger vi os med emnet i leg, aktiviteter osv. Vi undersøger emnet og laver forskellige eksperimenter.

Børnefællesskaber

Vi har valgt en meget børneorienteret pædagogisk tilgang til samværet og læringsmiljøerne i Bøgely.

Det vil sige at vi i løbet af en dag vil benytte mange forskellige børnesammensætninger, der kan være interessegrupper, for alle dem der vil på cykeltur, eller alle der er interesseret i at lede efter biller. Der kan være ganske små 1-2-3 børns grupper, f.eks. når børnene spiser eller der snittes med dolke, det giver så grobund for intimitet og fortrolige samtaler børn og pædagoger i mellem. Andre gange er det aktiviteter der kræver alle børn i fælles oplevelse, f.eks. når der fejres en fødselsdag eller lignende.

Det vil sige at vi pædagogisk tilbyder mangfoldige fællesskaber for børnene i løbet af en dag. Dette sammenholdt med vores forståelse af læring og motivation, mener vi skaber de bedste betingelse for børnenes trivsel og udvikling.

Aktiviteter kan foregå på alle tider af dagen, der kan være leg med lommelygter kl. 6.30 om morgenen eller der kan være højtlesning kl. 16,30 om eftermiddagen.

Dette oplever vi er en styrke for at kunne tilgodese så mange behov som muligt og kunne præstere et pædagogisk arbejde med høj faglighed.

Børnene har grupper de tilhører, de yngste, de mellemste og de ældste, men oftest bruges de i forbindelse med overgang til skole i forhold til skolegruppe, samt ved invitationer til fødselsdage.

Vi oplever at det giver bedst mening for børnene og medarbejderne at det er motivationen og lysten der driver udvikling og trivsel. Det er så altid medarbejdernes ansvar at udfordre børnene tilpas, så de oplever glæden ved at lykkes og være med. Vi finder det meget vigtigt at børn lærer af hinanden. At de yngre børn har nogle ældre børn at lære af, samt at de ældre børn tager hensyn og hjælper de yngre. Det giver en mulighed for udvikling og trivsel på tværs, som vi finder meget værdifuld.

Pædagogisk grundlag

Pædagogisk læringsmiljø

I Bøgely prioriterer vi at der er tid til fordybelse, det vil sige vi tager de enkelte aktiviteter og gentager dem på forskellige tider af dagen, og gentager dem mange gange. Det betyder at børnene kommer til at deltage i deres eget tempo og i det omfang de kan magte det.

Vi mener at børnene i løbet af dagen skal møde forskellige læringsmiljøer:

Det kan være et miljø, hvor det er den voksne der bestemmer i aktiviteten eller den almindelige hverdag og børnene følger de anvisninger der gives.

Et andet læringsmiljø er der hvor børn og voksne i fælles skab definerer legen/aktiviteten og hvor den voksnes rolle mest er at guide, tilføre nye ideer og evt. materialer til legen/ aktiviteten.

Endelig er der et læringsmiljø, hvor det er børnene der suverænt sætter dagsordenen og personalet observerer og tilfører tryk i legen.

Medarbejderne fungerer som rolle modeller - det vil sige at:

- Vi er forskellige som mennesker og det må børnene gerne se og lære af.
- Vi har forskellige evner og det er forskelligt hvad vi brænder for
- Vi sørger for at alle børn føler sig nødvendige i Bøgely og de bliver savnet når de ikke er her.
- Samtlige medarbejdere sikrer sig at der er et trygt og hjælpsomt miljø i Bøgely
- Vi er tydelige i at anerkende alle børn og voksne i huset og gør det nemt at forstå hvad der forventes af den enkelte

Læringsmiljøet består også af forældrene, de inddrages også som rollemodeller og ressourcepersoner, så de også oplever sig deltagende og nødvendige.

Et eksempel:

Der graves i sandkassen, en pædagog og en gruppe børn er i gang. I starten hjælper pædagogen med at vise hvordan der skal graves, men hurtigt foreslår et barn at det

skal være en vulkan, ideen kan alle børn lide og nu er det barnet der står for at komme med anvisninger for gravearbejdet.

Det vil sige at legen ændrer sig fra at være voksenstyret til at det er børnene der bestemmer hvad der skal ske.

Pædagogisk grundlag

Samarbejde med forældre om børns læring

Fælles for Ringsted Kommune

Samarbejdet mellem den enkelte familie udvikles og skabes i tæt dialog mellem familien og det enkelte dagtilbud.

I Ringsted Kommune skabes det bedste grundlag for et fælles samarbejde og ansvar for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse, gennem:

- Tidlig visitering og besøgsdage
- Et åbent og tillidsfuldt forældresamarbejde
- Gensidige afstemninger af forventninger
- Involvering og deltagelse i det tværfaglige samarbejde

I Bøgely er forældrene en ressource som tit og ofte bringes i spil. Det er vores ønske at forældrene oplever at Bøgely er deres institution, lige så meget som det er deres børn børnehave. Forældre er altid velkomne til at være i Bøgely og deltage i dagens gøremål, sammen med deres barn. Tit sidder forældre om eftermiddagen og drikker kaffe og sludrer med hinanden, mens børnene leger færdigt.

Derudover har vi arbejdsdage i børnehaven, hvor der males borde og bænke, plantes blomster og lignende projekter. Arbejdsdage afsluttes med god mad på grillen, så der er altid mange deltagere.

Vi tilbyder forældrekurser i tryghedscirklen. Kurset henvender sig til alle forældre der er nysgerrige på at forstå sit barns behov og signaler bedre.

Pædagogisk grundlag

Børn i udsatte positioner

Fælles for Ringsted Kommune

Alle børn i Ringsted kommunes dagtilbud, der befinder sig i en udsat position, modtager en systematisk og målrettet tværfaglig indsats med henblik på at afhjælpe deres udfordringer, der knytter sig til deres trivsel, læring, udvikling og sundhed.

Der handles i alle dagtilbud tidligt, hurtigt og relevant via:

- Fokus på hele barnets dag, såvel hjemme som i dagtilbud
- Fokus på barnets deltagelsesmuligheder i børnefællesskaber
- Justering af læringsmiljøer
- Forpligtigende forældresamarbejde
- Udarbejdelse af pædagogisk plan
- Udviklingsmodellen med tilhørende mødestruktur

Alle dagtilbud arbejder forebyggende, med konkrete indsatser:

- Tidlig visitering med besøgsdage
- Samtale ved opstart i dagtilbud, eller senest efter 3 måneder
- Trivselsvurdering 2 gange årligt
- Sprogvurdering i 3-årsalderen og ved særlig eller fokuseret indsats igen ved 5 års alderen
- Brobygningsarbejde omkring overgange i barnets liv fra 0 til 6 år

Vi oplever, at alle børn kan komme i udsatte positioner - alene af den grund, at de er forskellige som mennesker - børnene har hver især forskellige ressourcer, som det er vigtigt at tilgodese.

De særlige behov kan komme til udtryk fx ved aktiviteter (cykelture, farve tegninger, snitte med dolk ...)

- i forskellige situationer (første gang man skal prøve noget nyt, når man skal koncentrere sig længe, når man selv skal vælge ...)

- i forskellige relationer (sammen med voksne, sammen med de små, sammen med bedstevennerne, sammen med de vilde ...)

Tilsammen gør børnenes forskellige behov, at pædagogerne må være særlig opmærksomme på ressourcer, interesser og behov både hos det enkelte barn og i fællesskabet.

Når vi oplever børn i udsatte positioner, som gør at vi bliver bekymret for barnets og/eller fællesskabets trivsel, er det vigtigt, at vi gør en indsats for at sikre barnets trivsel. Her må vi se både på barnets særlige behov for støtte og behandling - men også på det fællesskab og miljø, som barnet tilbydes i Bøgely.

Når børn har særlige behov, har de samme krav som alle andre børn i forhold til at blive mødt anerkendende. Børnene har brug for at opleve, at de er en del af fællesskabet uanset deres særlige behov, gør det vanskeligt eller uhensigtsmæssigt at være med. Her er det vigtigt at vi retter opmærksomheden både på barnet og på det fællesskab, barnet skal være et værdifuldt medlem af.

At børn har brug for forskellige løsninger, er ikke i sig selv et problem eller noget der skal ændres på. Vi ser det som en styrke, at børnene er forskellige - at de har forskellige ressourcer at bidrage til fællesskabet med. Det er derfor målet at skabe rammer/miljø, der rummer og tilgodeser børnenes forskellighed - det ønsker vi at gøre ved at rette opmærksomheden mod de muligheder et mangfoldigt og rummeligt fællesskab giver.

Det rummelige og mangfoldige fællesskab bliver i høj grad hjulpet på vej af Bøgelys anerkendende møde med børnene samt den frie og børneorienterede struktur. Målet er at børnene bliver fortrolige med deres kompetencer, interesser og det de har at bidrage til fællesskabet med. Her ønsker vi at det bliver tydeligt for det enkelte barn og for fællesskabet - at det er værdifuldt at være forskellige.

Fælles for Ringsted Kommune

I Ringsted Kommune starter de kommende børnehaveklassebørn i tidlig SFO-start d. 1. maj. Vi kalder starten i tidlig SFO for Spirestart og børnene for "Spire-børn".

Den gode overgang til SFO og skole, handler om at børnene får kendskab til skolelivet og relationen til de voksne, der bliver en del af barnets skoleliv. Det er afgørende for den gode overgang, at Spirebørnene hjælpes godt over broen fra børnehaven til Spireperioden i SFO. Spireperioden sker gennem brobygning mellem børnehaven og SFO og er et fælles anliggende for de professionelle på begge sider af broen, - og det foregår i et tæt samarbejde med forældrene. Børnehaven modtager et beløb til at skabe en god overgang for alle børn.

Kvaliteten i Spireforløbet er kendetegnet ved pædagogisk velovervejede tiltag, der skaber helhed og kontinuitet for børn og voksne og bidrager til positivt til børnenes trivsel. Overgangen bærer præg af kvalitet for børn, forældre og professionelle og har fokus på at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.

I Spireforløbet arbejdes der bl.a. med følgende aktiviteter, som er beskrevet:

- Leg- og bevægelse (LOB) fra årets start
- Trivselsvurderinger og overleveringssamtale evt. med deltagelse af forældre
- Spirebørn besøger SFO og genbesøger børnehaven

Når jeres barn skal starte skole, har vi et møde, hvor vi taler om de ressourcer jeres barn har og hvor der områder der skal øves på.

Dette gøres med samtlige skolestartende børn således at pædagogerne kan sammensætte aktiviteter der passer lige til den specifikke børnegruppe.

Vi har som regel børn til mange forskellige skoler og derfor lover vi, at der bliver et besøg til hver skole med barnet / børnene og en Bøgely medarbejder. Starter dit barn i folkeskole i Ringsted kommune følger vi det overgangsmateriale der er aftalt for hele Ringsted kommune.

Starter dit barn i privat skole eller skole i anden kommune, så er der stadig et skolebesøg med barnet/børnene og en Bøgely medarbejder. Eventuelle andre forberedelser til den specifikke skole, står I som forældre med ansvaret for.

Øvrige krav til læreplanen

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi har mange kontakter med det omgivende samfund.

Der er to jagtkonsortier tæt ved børnehaven og det betyder at vi i jagtsæsonen bliver inviteret til parade og ser de dyr jægerne har nedlagt.

Oftentimes får vi et dyr eller en fugl, som vi så nærmere kan undersøge. Ligeledes er der tit jægere der har lyst at fortælle os om dyret.

Vi bor i en kulturskov, hvor der bliver arbejdet, så vi lærer om hvornår der skal klippes pyntegrønt, sælges juletræer og skibes træstammer afsted. Det er flot at følge skovmaskinernes arbejde, og forstå hvordan de fungerer.

Vi er naboer til et stort gods og de bruger laden ved børnehaven til opbevaring af mejetærskere og andre landbrugsmaskiner. Det giver mange gode samtaler om hvad de forskellige redskaber skal bruges til. Ligeledes besøger vi godset og ser maskiner, leger i parken osv.

Forældrene er gode til at lade deres forskellige erhverv, eller interesser, komme os til gode i børnehaven.

Det tilfører os noget nyt at lære om forskellige erhverv, børnene bliver klogere på hvad man kan arbejde med og der er en umiddelbar stolthed hos de børn hvis forældre kommer og fortæller.

Vi har haft bedsteforældre der kom og fortalte historier, og det er en glæde og en lille forandring i hverdagen, der giver god energi til både børn og voksne.

Øvrige krav til læreplanen

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det fysiske børnemiljø, er præget af foranderlighed. Vi bruger meget tid på vores store eng og her er det hele tiden vores intention at skabe fordybelsesområder, hvor man kan lege stille, andre område er til vilde lege. Der er krat med hemmelige huler og træer at klatre i. Der er forskellige materialer som flis, muslingskaller, grus og sand, så børnene tilbydes rammer, hvor de selv har indflydelse på at forandre, bygge, udsmykke, slæbe, køre rundt med materialerne.

Det psykiske børnemiljø er præget af tryghed, børn kan have ynglings-voksne, de gerne vil vinke med, sidde ved siden af, når der skal spises og deres ønsker respekteres så vidt det er muligt. Vi bruger de små grupper som omdrejningspunkt for dialog mellem børn og voksne og som måde at skabe tryghed for alle.

Det æstetiske udtryk kommer hele tiden i spil i naturen, er en snegl lækker eller klam. Er en blomst smuk eller grim, kan pinde og sten tillægges betydning, så de opnår betydelig status?

Vi taler med børnene om det og lader dem argumentere for de forskellige udtryk og vi er nysgerrige sammen med dem på deres ideer. Igen en måde at blive opmærksom på mangfoldighed.

Vi lytter efter børnenes ønsker og ser om det kan tilgodeses.

Et eksempel:

I Bøgely er de ældste børn børnehavehjælpere til de yngre nystartede børn. Denne funktion, hvor det ældre barn viser rundt, hjælper med at finde madpakke osv., hed tidligere, at man var børnehav-ven. Det nægtede børnene for som de sagde kunne man ikke være venner med en man ikke kender. Men hjælpe en man ikke kender det er ok - navnet blev selvfølgelig ændret.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Bøgely Skovbørnehave arbejdes der med gå-på-mod så børnene får lyst og mulighed for at udvikle sig. Vi gør det ved blandt andet at lære børnene at cykle og gå på lange ture i skoven.

Glæden over at kunne selv og friheden det giver at kunne suse afsted på en skovvej, er uvurderlig. Børnene har altid mulighed for at se tingene an og udvikle sig i deres eget tempo og de har mulighed for at mærke efter hvad de kan og ikke kan og hvad de bryder sig om og derved får de skabt sig erfaringer.

Børnene støttes i at udfordre sig selv i ting, de tror de ikke kan, og vi oplever deres glæde ved selv at mestre det. Derved får børnene en succesoplevelse ud af det,

Et eksempel:

At tage tøjet af og på kan være en stor udfordring, som vi i fællesskab finder en måde på hvordan barnet får mod til at kunne og får en god oplevelse ud af det. Børnene har mulighed for at eksperimentere og finde ud af, at øvelse gør mester og at det er ok at fejle også. Så prøver man bare igen.

I Bøgely tager vi på koloni som er en kæmpe oplevelse for børnene, hvor de bliver styrket på mange punkter. Det at være væk fra forældrene i tre dage, og lege og hygge sig med sine venner giver et helt andet sammenhold i børnegruppen. Børnene oplever hinanden på nye måder og det viser sig altid at børn viser andre sider af sig selv og andre ressourcer end vi måske får øje på til hverdag. Det giver et indblik som er en pædagogisk gave resten af året. Børnene lærer også de voksne at kende på en anden måde, her går vi ikke hjem og vi står også og børster tænder ved samme håndvask. En måde hvorpå der skabes grobund for det videre pædagogiske arbejde.

De 6 læreplanstemaer

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Bøgely Skovbørnene arbejder vi med sociale relationer blandt børn og voksne. Det er blandt andet baggrunden for at børnene må have ynglings-voksne. Der arbejdes i grupper på kryds og tværs. Og børn leger med jævnaldrende, og i aldersintegrerede grupper. Det giver grobund for forskellige sociale roller. Nogle gange skal jeg styre legen, andre gange tildeles jeg en rolle i legen og må tilpasse mig. Begge dele vigtige sociale roller, for børnene, at kunne indtage. Børnene lærer empati i blandt andet små grupper eller i hverdag situationer. Empati udvikles i alle de forskellige fællesskaber, der kan opstå på en dag. Nogle gange er det voksenpræget, hvor den voksen fortæller om det og andre gange opstår den blandt børn, når de får øjnene op for hinanden. Legen er med til at udvikle og styrke den sociale udvikling som foregår gennem hele dagen. De voksne er rollemødder der støtter op om leg og giver handlemuligheder til børnene. Børnene oplever gennem fællesskabsfølelsen at de får en betydning i de relationer som de indgår i.

Et eksempel: Vi øver os.

Dette begreb bruger vi meget og det giver plads til at fejle, at være forskellige, at anerkende forskellige tempi og accept af forskelligheder.

Det åbner for samtaler om at det er forskellige ting vi kan lide, at det er forskelligt, hvornår vi har lyst til noget, at vi som mennesker måske bedst kan lide at lege få sammen, eller et menneske der elsker de store fodboldkampe og at denne forskellighed er ganske naturlig og forståelig og derfor bare et vilkår, som alle accepterer.

De 6 læreplanstemaer

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Bøgely Skovbørnehave arbejdes der i små grupper gennem hele dagen. Børnene har mulighed for at opleve tryghed og nærvær med voksne og andre børn, så de sprogligt tør selv.

Børn oplever nærvær barn-barn og barn-voksen i dialoger og kropssprog. Børnene oplever hverdagssnak med og imellem børn, der understreger leg, forhandlingskompetencer og konflikthåndtering. Det er vigtigt at de voksne er tydelige i dialogerne med børnene så børnene har nemmere ved at udvikle deres sprog. Der samtales i små grupper, hvor børnene har mulighed for at lære nye ord og lege med dem. Vi læser historier, og fortæller historier i fri fantasi. Børnenes udvikling af sprog bidrager til at de kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Et eksempel:

I Bøgely spiser børnene når de er sultne, og det gør de voksne også. Det betyder at der over dagen skabes små grupper, hvor der er plads til dialog og god tid til at udtrykke sig.

Ligeledes er vores drivhus fyldt med krea-materialer, så børnene også kan udtrykke sig på andre måder end sproget.

De 6 læreplanstemaer

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Bøgely Skovbørnehave udfordres børnene krop, sanser og bevægelse hver dag. De voksne følger børnenes pejlemærker og er med til udvikle børnenes lege og er med til at få børnene til at mærke efter både kropsligt og sanseligt. Det er okay at det kan give et sus i maven når man hopper over en grøft og vigtigt at mærke efter om hvordan man har det i kroppen. Børnene støttes i at udfordre sig kropsligt og bevæge sig. Alle sanserne bliver stimuleret hver dag i den skiftende hverdag som der er i udelivet. Blandt andet påvirkes vi af vejrets gang og sanserne påvirkes af forskellige naturting, sand, vand, jord m.m. Kropsligt udfordres børnene af terrænet som omgiver børnehaven. Vi bevæger os meget i de omgivelser vi befinder os i og styrkes motorisk. Børnene får lov til at afprøve i deres eget tempo og støttes af de voksne.

Vi har en eng med foranderlige naturmaterialer, der hele tiden opfordrer til nye motoriske oplevelser. Vi har bevidst valgt legemoduler fra, der opfordrer til den samme gentagelse hele tiden, men i stedet valgt, at der er gode klatretræer, brædder til selv at sætte sammen som man vil, legeområder der kan fortolkes meget forskelligt afhængigt af børnenes ideer og lege. Sækkevogne, trillebøre, der giver forskellige transportmuligheder.

De 6 læreplanstemaer

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Bøgely Skovbørnehave er vi ude hver dag i naturen i alt slags vejr hele året rundt så børnene få oplevet årets gang og får skabt sig en masse erfaringer. De voksne er nysgerrige på børnenes tilgang til naturen og støtter dem i deres udforskning af den. Vi imødekommer børnenes forståelse og prøver på at realiserer den. Naturen bliver undersøgt i leg med fx jord og vand som bliver til ler. Børnene bliver sanseligt og kropsligt stimuleret af naturen ved at de blandt andet får rørt ved insekter og bevæger sig i naturen. Børnenes nysgerrighed bliver til udforskning og de får en forståelse for naturens elementer, fx at vand bliver til rim og is i kulden og når solen kommer smelter det igen.

Vi griber børnene hvor de og hvilke interesser de viser for naturen og tager udgangspunkt i det. Vi oplever og lærer i fællesskab hvordan naturen omkring os hænger sammen. Science bliver en del af det, når vi lærer at kategorisere og finde ud af hvordan tingene hænger sammen. Børnene får afprøvet hvordan tingene fungerer blandt når vi laver bål, hvad skal der til for at et bål brænder? Børnene bliver naturvante og tør udforske den natur de befinder sig i. Naturen hjælper børnene til at bliver robuste og afstressede da naturen er rolig i sig selv og der er plads til at børn kan flytte sig fra hinanden, hvis der er behov for det. Børnene tør at gå på opdagelse i naturen jo mere de opholder sig i den. Børnenes fantasi og kreative evner bliver udfoldet på højt plan og børnene ser muligheder i hvordan fx en pind kan blive til et sværd i en ridderleg. Vi har tid til at fordybe os i naturen og bruger den tid der skal til for at udforske og opleve naturen.

De 6 læreplanstemaer

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Bøgely Skovbørnehave bruger vi ofte naturen som det kunstneriske udtryk, der bliver malet med mudder, tegnet mønstre i sand og grus og vi bruger værktøj til at fremstille, dukker, eller andre fantasifigurer. Vi plukker blomster, laver dekorationer, og afprøver forskellige materialer for at få en fornemmelse for deres forskellighed.

Det er altid muligt for børnene at komme til at tegne eller male med vandfarver, ligesom kridt er tilgængeligt til alle tider. Dette for at sikre børnenes ytringsfrihed, da den ikke skal begrænses af sproglig formåen.

Vi har traditioner, som jul, æblemosteri, fastelavn, der bliver fejret, dette for at fortælle børnene om baggrunden for disse fejring, samtidig med at det er en lejlighed for børnene til at indgå i sociale fællesskaber.

Vi er særligt opmærksomme omkring fødselsdage og koloni og fester i børnehaven er en fast kulturel del af hverdagen i Bøgely. Vi er optaget af rollerne med at være vært og gæst.

Vi inddrager forældrenes ressourcer i forskellige arrangementer.

Vi finder det meget vigtigt at alle kan bidrage til fællesskabet og alle bidrag er lige velkomne.

Evalueringskultur

Vi evaluerer vores pædagogiske arbejde på mange måder. Dette for hele tiden at sikre, at de tiltag vi sætter i gang, har den ønskede effekt.

Vi evaluerer på det enkelte barn når vi laver trivselsvurderinger. En metode hvor alle børn som minimum to gange om året drøftes af samtlige medarbejdere. Finder vi, at der er børn hvor vi kan være i tvivl om deres trivsel, så går vi straks i gang sammen med forældrene at forandre på barnets situation.

Vi evaluerer på børnegrupper, hvor vi på vores personalemøder drøfter udviklingen i den enkelte gruppe. Hvor skal vi tilføje mere viden, flere kompetencer osv. og når den plan er lagt, finder vi frem til de aktiviteter der bedst understøtter målene.

Vores grønne fokusområder evalueres 6 gange om året. Lige som vi evaluerer på andre større temaer vi har beskæftiget os med. De seneste der kan nævnes er koloni, og medbestemmelse for børnene i børnehaven.

En af pædagogerne er også vores faglige fyrtårn, det vil sige en pædagog der har den særlige opgave at facilitere refleksioner over eget arbejde. Endnu en måde at sikre dynamik og fremdrift i pædagogikken.

Endelig er vi opmærksomme på den samlede institutions udvikling, er der behov for ændringer, er vi stadig i overensstemmelse med børnefamiliers vilkår og er vi i samklang med det omgivende samfund.
